

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 12. januarja 2023 *

„Predhodno odločanje – Območje svobode, varnosti in pravice – Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Okvirni sklep 2008/675/PNZ – Člen 3(1) – Načelo izenačenosti prejšnjih obsodb, izrečenih v drugi državi članici – Obveznost, da se takim obsodbam priznajo učinki, enakovredni učinkom, ki se priznavajo prejšnjim nacionalnim obsodbam – Nacionalna pravila o določitvi enotne kazni – Več kaznivih dejanj – Določitev enotne kazni – Meja petnajstih let za časovno omejene kazni odvzema prostosti – Člen 3(5) – Izjema – Kaznivo dejanje, storjeno pred izrekom ali izvršitvijo obsodb v drugi državi članici“

V zadevi C-583/22 PPU,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbo z dne 29. junija 2022, ki je na Sodišče prispela 7. septembra 2022, v kazenskem postopku

MV,

ob udeležbi

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof,

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi A. Prechal (poročevalka), predsednica senata, M. L. Arastey Sahún, sodnica, F. Biltgen, N. Wahl in J. Passer, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: S. Beer, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. novembra 2022,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za MV S. Akay, Rechtsanwalt,
- za Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof C. Maslow in L. Otte, agenta,

* Jezik postopka: nemščina.

– za Evropsko komisijo S. Grünheid in M. Wasmeier, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 8. decembra 2022

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1) in (5) Okvirnega sklepa Sveta 2008/675/PNZ z dne 24. julija 2008 o upoštevanju obsodb med državami članicami Evropske unije v novem kazenskem postopku (UL 2008, L 220, str. 32).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru revizije, ki jo je MV vložil pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) zoper sodbo Landgericht Freiburg im Breisgau (deželno sodišče Freiburg im Breisgau, Nemčija), s katero je bil obsojen na šestletno zaporno kazen zaradi posebno hudega posilstva.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah od 1 do 5, 8, 9 in 13 Okvirnega sklepa 2008/675 je navedeno:
 - „(1) Evropska unija si je zastavila cilj ohranjati in razvijati območje svobode, varnosti in pravice. Da bi ta cilj lahko uresničili, je treba omogočiti, da se bodo informacije o obsodbah, izrečenih v državah članicah, lahko upoštevale tudi izven države članice, ki je izrekla obsodbo, za preprečitev novih kaznivih dejanj in ob morebitnih novih kazenskih postopkih.
 - (2) Svet je 29. novembra 2000 v skladu s sklepi Evropskega sveta iz Tampereja sprejel program ukrepov za izvajanje načela o vzajemnem priznavanju odločb v kazenskih zadevah, ki predvideva ‚sprejetje enega ali več instrumentov o uvedbi načela, da mora biti sodišču v eni državi članici pri oceni kazenske evidence storilca, ugotavljanju povratništva ter določitvi vrste kazni in načina njene izvršitve omogočeno upoštevati pravnomočne kazenske sodbe, ki so jih izrekla sodišča v drugih državah članicah‘.
 - (3) Namen tega okvirnega sklepa je državam članicam naložiti minimalno obveznost upoštevanja obsodb, izrečenih v drugih državah članicah. [...]
 - (4) Medtem ko nekatere države članice obsodbam, izrečenim v drugih državah članicah, priznavajo učinek, druge upoštevajo le obsodbe, izrečene na svojih sodiščih.
 - (5) Treba bi bilo uveljaviti načelo, po katerem bi države članice obsodbam, izrečenim v drugih državah članicah, morale priznati učinke, enakovredne tistim, ki jih priznavajo obsodbam, izrečenim v skladu z nacionalno zakonodajo na njihovih sodiščih, in sicer ne glede na to, ali te učinke nacionalna zakonodaja obravnava kot dejansko stanje ali kot učinke postopkovnega ali materialnega prava. Vendar cilj tega okvirnega sklepa ni uskladiti posledice, ki jih različne

nacionalne zakonodaje predvidevajo v zvezi z obstojem prejšnjih obsodb, obveznost upoštevanja prejšnjih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah, pa velja le do tiste mere, do katere se prejšnje nacionalne obsodbe upoštevajo po nacionalni zakonodaji.

[...]

(8) Če so v kazenskem postopku v državi članici na voljo informacije o prejšnji obsodbi v drugi državi članici, je treba, kolikor je mogoče, preprečiti, da se zadevna oseba obravnava manj ugodno, kakor če bi bila prejšnja obsodba nacionalna obsodba.

(9) Člen 3(5) bi bilo treba med drugim razlagati v skladu z uvodno izjavo 8, torej če nacionalno sodišče v novem kazenskem postopku ob upoštevanju prej izrečene kazni v drugi državi članici meni, da bi bila izrečena kazen po svoji višini v okviru omejitev nacionalne zakonodaje ob upoštevanju storilčevih okoliščin do njega nesorazmerno stroga, ter če se namen kaznovanja lahko doseže z nižjo kaznijo, lahko nacionalno sodišče ustrezno zniža višino kazni, če bi bilo tako mogoče ravnati [...]v povsem nacionalnih primerih.

[...]

(13) Ta okvirni sklep spoštuje različne notranje rešitve in postopke, potrebne za upoštevanje prejšnjih obsodb v drugi državi članici. [...]"

4 Člen 1(1) tega okvirnega sklepa določa:

„Namen tega okvirnega sklepa je opredeliti pogoje, pod katerimi se v kazenskem postopku proti določeni osebi v državi članici upoštevajo prejšnje obsodbe, izrečene proti isti osebi zaradi drugih dejanj v drugih državah članicah.“

5 Člen 3 navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Upoštevanje obsodbe, izrečene v drugi državi članici, v novem kazenskem postopku“, določa:

„1. Vsaka država članica poskrbi, da se v skladu z nacionalnim pravom v kazenskem postopku proti določeni osebi upoštevajo prejšnje obsodbe, izrečene proti isti osebi zaradi drugih dejanj v drugih državah članicah, v zvezi s katerimi so bile v skladu z veljavnimi instrumenti o vzajemni pravni pomoči ali izmenjavi informacij iz kazenske evidence pridobljene informacije, kolikor se upoštevajo prejšnje nacionalne obsodbe in so priznani enakovredni pravni učinki, kot jih priznavajo prejšnjim nacionalnim obsodbam.

2. Odstavek 1 se uporablja v predhodnem postopku, med sojenjem in pri izvršitvi sodbe, zlasti v zvezi z veljavnimi postopkovnimi pravili, vključno s tistimi o začasnem pridržanju, opredelitvi kaznivega dejanja, vrsti in višini kazni in pravili, ki urejajo izvršitev odločbe.

[...]

5. Če je kaznivo dejanje, ki je predmet novega postopka, storjeno pred izrekom in popolno izvršitvijo prejšnje obsodbe, odstavka 1 in 2 s svojim učinkom držav članic ne obvezujeta uporabljati nacionalnih pravil o izrekanju kazni, katerih učinek, če bi bila uporabljena kot taka za tuje obsodbe, bi bil ta, da bi sodnika omejevala pri izrekanju kazni v novem postopku.

Vendar države članice poskrbijo, da njihova sodišča takšne primere prejšnjih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah, sicer lahko upoštevajo.“

Nemška zakonodaja

- 6 Določbe, ki urejajo enotno kazen, so v členih od 53 do 55 Strafgesetzbuch (kazenski zakonik) z dne 13. novembra 1998 (BGBl. 1998 I, str. 3322), v različici, ki se uporablja v sporu o glavni stvari (v nadaljevanju: StGB).
- 7 Člen 53 StGB, ki se nanaša na realni stek kaznivih dejanj, v odstavku 1 določa:
„Če je nekdo storil več kaznivih dejanj, za katera se mu hkrati sodi, in bi mu bilo treba zaradi tega izreči več kazni zapora ali več denarnih kazni, sodišče za vsa ta kazniva dejanja izreče enotno kazen.“
- 8 Člen 54 StGB, ki ureja določitev enotne kazni, v odstavkih 1 in 2 določa:
„1. Če je za kakšno kaznivo dejanje v steku določilo kazen dosmrtnega zapora, sodišče izreče enotno kazen dosmrtnega zapora. V vseh ostalih primerih se enotna kazen določi tako, da se zviša najvišja določena kazen, pri raznovrstnih kaznih pa tako, da se zviša kazen, ki je po svoji naravi najvišja. Pri tem se opravi celovita presoja osebnosti storilca in posameznih kaznivih dejanj.
2. Enotna kazen ne sme doseči seštevka posameznih kazni. Pri časovno omejenih kaznih odvzema prostosti ta kazen ne sme preseči 15 let, pri denarni kazni pa 720 dnevni zneskov.“
- 9 Člen 55 StGB, ki se nanaša na naknadno določitev enotne kazni, v odstavku 1 določa:
„Člena 53 in 54 se uporabljata tudi, če je pravnomočno obsojena oseba, preden je kazen, ki ji je bila izrečena, izvršena, zastarana ali odpuščena, obsojena zaradi drugega kaznivega dejanja, ki ga je storila pred prejšnjo obsodbo. Za prejšnjo obsodbo se šteje sodba v prejšnjem postopku, v katerem je bilo mogoče nazadnje preizkusiti dejanske ugotovitve, na katerih temelji postopek.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 10 MV, francoski državljani, je 10. oktobra 2003 na univerzitetnem kampusu v Nemčiji ugrabil študentko in jo posilil.
- 11 Pred tem datumom MV v Nemčiji nikoli ni bil kazensko obsojen. Njegova kazenska evidenca v Franciji pa obsega 25 vpisov. Zoper MV je bilo med drugim izdanih pet obsodb, vse so izrekla francoska sodišča po navedenem datumu in so se nanašale na dejanja, storjena med avgustom 2002 in septembrom 2003.
- 12 Tribunal de grande instance Gueret (okrožno sodišče v Gueretu, Francija) je MV 30. septembra 2004 obsodilo na kazen zapora dveh let.
- 13 Cour d'assises du Loir-et-Cher (kazensko porotno sodišče departmaja Loir-et-Cher v Bloisu, Francija) je MV 29. februarja 2008 naložilo kazen zapora 15 let. Ta kazen je vključevala še zadnji obsodbi zadevne osebe, izrečeni 16. maja 2008 od cour d'assises de Loire-Atlantique (kazensko porotno sodišče departmaja Loire-Atlantique v Nantesu, Francija) na kazen zapora šestih let na eni strani in 23. aprila 2012 od Cour d'appel de Grenoble (pritožbeno sodišče v Grenoblu, Francija) na kazen zapora enega leta in pol na drugi.
- 14 Cour d'assises du Maine-et-Loire (kazensko porotno sodišče departmaja Maine-et-Loire v Angersu, Francija) je MV 24. januarja 2013 obsodilo na dodatno kazen zapora sedmih let.

- 15 MV je bil 20. oktobra 2003 prijet na Nizozemskem na podlagi naloga za prijetje, ki so ga izdali francoski organi in je bil v priporu zaradi izročitve. Francoskim organom je bil predan 17. maja 2004. MV je bil v Franciji zaprt brez prekinitve do 23. julija 2021, tako da so bile kazni odvzema prostosti, navedene v točkah od 12 do 14 te sodbe, na ta zadnji dan izvršene v višini 17 let in 9 mesecev.
- 16 Francoski organi so MV 23. julija 2021 predali nemškimi organom. MV je bil na podlagi sklepa o priporu, ki ga je izdalo Amtsgericht Freiburg im Breisgau (okrožno sodišče Freiburg im Breisgau, Nemčija), v priporu v Nemčiji.
- 17 Landgericht Freiburg im Breisgau (deželno sodišče Freiburg im Breisgau, Nemčija) je 21. februarja 2022 razsodilo, da je MV zaradi dejanj, storjenih 10. oktobra 2003 v Nemčiji, spoznan za krivega posebno hudega posilstva in ga obsodilo na šestletno zaporno kazen. To sodišče je menilo, da je bila „dejansko sorazmerna“ kazen za dejanja, ki jih je storil MV v Nemčiji, kazen zapora sedmih let. Vendar je navedeno sodišče, ker naknadno ni bilo mogoče določiti enotne kazni skupaj s kaznimi, izrečenimi v Franciji, to kazen „iz naslova kompenzacije“ znižalo za eno leto.
- 18 MV je zoper to sodbo vložil revizijo pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče), predložitvenem sodišču.
- 19 Predložitveno sodišče se iz dveh različnih razlogov sprašuje o združljivosti sodbe, ki jo je izreklo Landgericht Freiburg im Breisgau (deželno sodišče Freiburg im Breisgau), z določbami Okvirnega sklepa 2008/675.
- 20 Prvič, predložitveno sodišče poudarja, da je možnost, da se MV izreče izvršljiva zaporna kazen zaradi kaznivega dejanja posebno hudega posilstva, ki je predmet postopka v glavni stvari, odvisna od razlage načela izenačenosti kazenskih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah, ki se uvaja s členom 3(1) Okvirnega sklepa 2008/675, in od izjeme od tega načela, določene v členu 3(5), prvi pododstavek, tega okvirnega sklepa.
- 21 Predložitveno sodišče ugotavlja, da bi se obsodbe, ki so bile proti MV izrečene v Franciji, v skladu s členom 55(1) StGB načeloma lahko združile v enotno kazen, če bi bile izenačene z obsodbami, izrečenimi v Nemčiji.
- 22 Cilj člena 55(1) StGB, ki določa naknadno določitev enotne kazni, naj bi bil, da storilec več kaznivih dejanj ni obravnavan različno glede na to, ali so ta kazniva dejanja predmet enotnega postopka, v katerem bi se taki osebi določila enotna kazen na podlagi člena 53(1) StGB, ali več ločenih postopkov, v katerih bi se enotna kazen naknadno določila v skladu s členom 55(1) StGB.
- 23 Predložitveno sodišče še pojasnjuje, da je treba v okviru naknadne določitve enotne kazni upoštevati zgornjo mejo petnajstih let, določeno v členu 54(2) StGB, za časovno omejene kazni odvzema prostosti. V primeru izenačenosti obsodb, ki so bile zoper MV izrečene v Franciji, pa naj bi bila ta zgornja meja že dosežena z obsodbo zadevne osebe na kazen zapora 15 let, ki jo je 29. februarja 2008 izreklo Cour d'assises du Loir-et-Cher (kazensko porotno sodišče departmaja Loir-et-Cher v Bloisu, Francija).

- 24 Zato bi se v primeru izenačenosti obsodb, izrečenih v Franciji, z obsodbami, izrečenimi v Nemčiji, res lahko izrekla posamična kazen zoper MV zaradi kaznivega dejanja posebno hudega posilstva, za katero je bil spoznan za krivega. Vendar na podlagi člena 54(2) StGB enotna kazen ne more presegati zgornje meje 15 let odvzema prostosti, tako da izrečene kazni zoper MV v praksi ni mogoče izvršiti.
- 25 Vendar predložitveno sodišče poudarja, da na podlagi člena 55(1) StGB ni mogoče določiti enotne kazni skupaj s kaznimi, izrečenimi v drugi državi, in sicer iz razlogov mednarodnega javnega prava. Enotna kazen v takem čezmejnem okviru bi namreč hkrati posegala v pravnomočnost tuje obsodbe in pristojnost te države za izvršitev te obsodbe.
- 26 Ker na podlagi nemškega prava ni mogoče naknadno določiti enotne kazni, ki bi vključevala obsodbe, izrečene v drugi državi članici, se predložitveno sodišče sprašuje o razlagi člena 3 Okvirnega sklepa 2008/675.
- 27 To sodišče ob sklicevanju na sodno prakso Sodišča poudarja, da člen 3(1) tega okvirnega sklepa državam članicam nalaga, da morajo poskrbeti, da se prejšnjim obsodbam, izrečenim v drugi državi članici, priznajo enakovredni pravni učinki, kot jih priznavajo prejšnjim nacionalnim obsodbam v skladu z nacionalnim pravom.
- 28 Vendar se navedeno sodišče sprašuje o obsegu izjeme iz člena 3(5), prvi pododstavek, navedenega okvirnega sklepa. Meni, da bi bilo mogoče izvršljivo kazen zoper MV za dejanja posebno hudega posilstva, ki so predmet postopka v glavni stvari, izreči le, če je treba to določbo razlagati tako, da nasprotuje upoštevanju obsodb, izrečenih v drugih državah članicah, ki je določena v členu 3(1) tega okvirnega sklepa, kadar bi to upoštevanje povzročilo prekoračitev zgornje meje petnajstih let, določene v členu 54(2) StGB, za časovno omejene kazni odvzema prostosti.
- 29 Drugič, če je treba člen 3(5), prvi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 razlagati tako, da se načelo izenačenosti kazenskih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah, ki je določeno v členu 3(1) tega okvirnega sklepa, v okoliščinah postopka v glavni stvari ne uporablja, se predložitveno sodišče sprašuje o razlagi člena 3(5), drugi pododstavek, navedenega okvirnega sklepa.
- 30 V zvezi s tem se sprašuje, ali upoštevanje kazni, izrečene v drugi državi članici, na podlagi člena 3(5), drugi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 pomeni, da so negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče naknadno določiti enotno kazen, določeno v členu 55(1) StGB, pri določitvi kazni, naložene za kaznivo dejanje, storjeno na nacionalnem ozemlju, „konkretno navedene in obrazložene“.
- 31 To sodišče pojasnjuje, da nemški zakonodajalec ob prenosu Okvirnega sklepa 2008/675 v nemško pravo ni menil, da je treba sprejeti ukrep za prenos člena 3 tega okvirnega sklepa. Ideja, da obsodbe, izrečene v drugi državi, seveda formalno ne morejo biti predmet naknadne določitve enotne kazni, da pa obsojenec po možnosti ne sme biti v slabšem položaju, naj bi ustrezala znižanju, ki ga nemška sodišča uporabljajo „kot kompenzacijo“, če so bile prejšnje obsodbe izrečene v tujini.
- 32 Predložitveno sodišče navaja, da se v skladu z njegovo sodno prakso v zvezi s tem negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče naknadno določiti enotne kazni, glede obsodb, izrečenih v drugi državi članici, v okviru določitve kazni „iz naslova kompenzacije“ običajno

upoštevajo z znižanjem, ki ni izraženo v številkah in je prepuščeno presoji prvostopenjskega sodišča. V zvezi s tem naj bi zadostovalo, da to sodišče upošteva, da ni mogoče naknadno določiti enotne kazni kot element v korist obsojeni osebi.

- 33 Vendar to sodišče meni, da je le jasno utemeljena in številčno izražena kompenzacija negativnih posledic, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče naknadno določiti enotne kazni, v skladu s pravili iz člena 3(1) in (5) Okvirnega sklepa 2008/675.
- 34 Iz sodne prakse Sodišča naj bi v zvezi z uporabo tega okvirnega sklepa izhajalo, da se mora način upoštevanja prejšnjih obsodb, izrečenih v drugi državi članici, čim bolj približati načinu upoštevanja prejšnjih nacionalnih obsodb. Vendar predložitveno sodišče meni, da mora prvostopenjsko sodišče, da bi se čim bolj približalo sistemu določitve enotne kazni, ki je določen v členih od 53 do 55 StGB, ki zahteva številčni izračun enotne kazni, konkretno ugotoviti negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče določiti enotne kazni, in jih odšteti od nove enotne kazni, ki jo je treba izreči.
- 35 To sodišče dodaja, da je utemeljena in številčno izražena kompenzacija negativnih posledic, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče naknadno določiti enotne kazni, nujno potrebna, ne le zaradi preglednosti, ampak tudi za to, da se revizijskemu sodišču omogoči izvajanje nadzora nad določitvijo izrečene kazni.
- 36 Predložitveno sodišče poudarja, da je Landgericht Freiburg im Breisgau (deželno sodišče Freiburg im Breisgau) v okviru postopka v glavni stvari določilo izrečeno kazen, ne da bi upoštevalo dejstvo, da je šestletna zaporna kazen preseгла zgornjo mejo petnajstih let, določeno v členu 54(2) StGB, za časovno omejene kazni odvzema prostosti. Poleg tega naj se to sodišče ne bi sklicevalo na natančno določeno merilo, ki naj bi ga v skladu s členom 3(5), drugi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 vodilo pri upoštevanju obsodb, izrečenih v Franciji.
- 37 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je mogoče glede na načelo enakega obravnavanja iz člena 3(1) Okvirnega sklepa 2008/675/PNZ in ob upoštevanju člena 3(5) tega okvirnega sklepa v položaju, v katerem bi bilo mogoče na podlagi nemških obsodb in obsodb iz drugih držav članic EU določiti enotno kazen, za kaznivo dejanje, storjeno na nacionalnem ozemlju, izreči kazen tudi, če bi bila zaradi fiktivnega vštevanja kazni, izrečene v drugi državi članici EU, presežena najvišja enotna kazen, ki jo nemška zakonodaja določa za (časovno omejeno) kazen zapora?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

Ali je treba kazen, izrečeno v drugi državi članici EU, v skladu s členom 3(5), drugi stavek, Okvirnega sklepa 2008/675/PNZ upoštevati tako, da je treba pri odmeri kazni za kaznivo dejanje, storjeno na nacionalnem ozemlju, v skladu z načeli za določitev enotne kazni, ki jih določa nemška zakonodaja, konkretno navesti in obrazložiti negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče določiti enotne kazni?“

Začetek nujnega postopka predhodnega odločanja

- 38 Predsednik Sodišča je na podlagi pooblastila, ki mu je podeljeno s členom 107(3) Poslovnika Sodišča, drugi senat pozval, naj preuči, ali je treba to zadevo po uradni dolžnosti obravnavati po nujnem postopku predhodnega odločanja iz člena 23a, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije.
- 39 Ugotoviti je treba, da so pogoji za začetek tega postopka v okviru te zadeve izpolnjeni.
- 40 Na prvem mestu je treba spomniti, da so v skladu s členom 107(1) Poslovnika lahko predmet nujnega postopka le predlogi za sprejetje predhodne odločbe, v katerih se zastavlja eno ali več vprašanj glede področij iz naslova V, tretji del, Pogodbe DEU, pri čemer se ta naslov V nanaša na območje svobode, varnosti in pravice.
- 41 Med področji iz navedenega naslova V je med drugim pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah.
- 42 V obravnavanem primeru se predlog za sprejetje predhodne odločbe nanaša na razlago Okvirnega sklepa 2008/675, ki ureja upoštevanje kazenskih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah za druga dejanja, v novem kazenskem postopku.
- 43 Poleg tega je bil ta okvirni sklep sprejet na podlagi člena 31 PEU, ki je bil nadomeščen s členi 82, 83 in 85 PDEU. Ti členi Pogodbe DEU pa formalno spadajo v poglavje o pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah.
- 44 Iz navedenega izhaja, da se s predlogom za sprejetje predhodne odločbe postavlja več vprašanj, ki se nanašajo na eno od področij iz naslova V, tretji del, Pogodbe DEU, in sicer na pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah, in je zato lahko predmet nujnega postopka.
- 45 Na drugem mestu, v zvezi z merilom nujnosti iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je to merilo izpolnjeno, če je osebi, na katero se nanaša postopek v glavni stvari, na dan vložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe odvzeta prostost in je njeno nadaljnje pridržanje odvisno od rešitve spora o glavni stvari (glej nazadnje sodbo z dne 28. aprila 2022, C in CD (Pravne ovire za izvršitev odločbe o predaji), C-804/21 PPU, EU:C:2022:307, točka 39 in navedena sodna praksa).
- 46 V obravnavanem primeru je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je MV dejansko odvzeta prostost in da lahko rešitev spora o glavni stvari vpliva na vprašanje njegovega nadaljnjega pridržanja.
- 47 Predložitveno sodišče je pojasnilo, da če je treba člen 3(1) in (5) Okvirnega sklepa 2008/675 razlagati tako, da je treba prejšnjim obsodbam, izrečenim v Franciji, priznati enakovredne učinke, kot jih imajo nacionalne obsodbe, ne bi bilo več mogoče izreči kazni, ki jo je mogoče izvršiti zoper MV, zaradi prekoračitve zgornje meje petnajstih let, določene v členu 54(2) StGB, za časovno omejene kazni odvzema prostosti.
- 48 V teh okoliščinah je drugi senat Sodišča 27. septembra 2022 na predlog sodnice poročevalke in po opredelitvi generalnega pravobranilca odločil, da se predlog za sprejetje predhodne odločbe po uradni dolžnosti obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja.

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 49 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) in (5) Okvirnega sklepa 2008/675 razlagati tako, da mora država članica v kazenskem postopku, uvedenem zoper osebo, prejšnjim obsodbam, ki so bile zoper to osebo in za druga dejanja izrečene v drugi državi članici, pripisati učinke, ki so enakovredni učinkom prejšnjih nacionalnih obsodb v skladu s pravili zadevnega nacionalnega prava v zvezi z določitvijo enotne kazni, če bi bilo, na eni strani, kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil uveden ta postopek, storjeno pred izrekom teh prejšnjih obsodb in bi, na drugi strani, upoštevanje navedenih prejšnjih obsodb v skladu s temi pravili nacionalnega prava nacionalnemu sodišču, pred katerim poteka navedeni postopek, preprečilo izreči kazen, ki bi jo bilo mogoče izvršiti zoper zadevno osebo.
- 50 Namen Okvirnega sklepa 2008/675 je, kot je razvidno iz njegovih uvodnih izjav od 5 do 8, da vsaka država članica zagotovi, da se prejšnjim kazenskim obsodbam, izrečenim v drugi državi članici, priznajo pravni učinki, ki so enakovredni učinkom prejšnjih nacionalnih obsodb v skladu z njenim nacionalnim pravom (sodba z dne 15. aprila 2021, AV (Sodba, s katero se izreče enotna kazen), C-221/19, EU:C:2021:278, točka 49).
- 51 V skladu s tem ciljem člen 3(1) tega okvirnega sklepa v povezavi z njegovo uvodno izjavo 5 državam članicam nalaga, da morajo poskrbeti, da se v primeru novega kazenskega postopka zoper določeno osebo prejšnje obsodbe, izrečene proti isti osebi zaradi drugih dejanj v drugi državi članici, v zvezi s katerimi so bile v skladu z veljavnimi instrumenti o vzajemni pravni pomoči ali izmenjavi informacij iz kazenske evidence pridobljene informacije, na eni strani upoštevajo toliko, kolikor se upoštevajo prejšnje nacionalne obsodbe na podlagi nacionalnega prava, in da se jim, na drugi strani, priznajo enakovredni učinki, kot se priznavajo prejšnjim nacionalnim obsodbam v skladu s tem pravom, ne glede na to, ali se ti učinki obravnavajo kot dejansko stanje ali kot učinki postopkovnega ali materialnega prava.
- 52 Člen 3(2) navedenega okvirnega sklepa določa, da se ta obveznost uporablja v predhodnem kazenskem postopku, v samem kazenskem postopku in v fazi izvršitve obsodbe, zlasti glede pravil o vrsti in višini zagrožene kazni ter pravil, ki urejajo izvršitev odločbe.
- 53 Sodišče je že presodilo, da se Okvirni sklep 2008/675 uporablja za nacionalni postopek za naložitev enotne kazni zapora zaradi njene izvršitve ob upoštevanju kazni, ki jo je osebi naložilo nacionalno sodišče, in kazni, naložene v okviru predhodne obsodbe, ki jo je sodišče druge države članice izreklo zoper isto osebo zaradi drugih dejanj (sodba z dne 15. aprila 2021, AV (Sodba, s katero se izreče enotna kazen), C-221/19, EU:C:2021:278, točka 52 in navedena sodna praksa).
- 54 V obravnavanem primeru je iz pojasnil predložitvenega sodišča, povzetih v točkah od 21 do 24 te sodbe, razvidno, da če bi bile v okoliščinah spora o glavni stvari prejšnje obsodbe, ki so jih francoska sodišča izrekla zoper MV, izenačene z obsodbami, ki so jih nemška sodišča izrekla v skladu s členom 3(1) tega okvirnega sklepa, bi moralo sodišče, ki je pristojno za presojo dejanskega stanja, določiti enotno kazen v skladu s pravili iz členov od 53 do 55 StGB. V tem primeru ne bi bilo mogoče izreči kazni, ki bi jo bilo mogoče izvršiti zoper MV, zaradi prekoračitve zgornje meje petnajstih let, ki je za časovno omejene kazni odvzema prostosti, določena v členu 54(2) StGB.

- 55 Vendar je treba poudariti, da v skladu s členom 3(5), prvi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675, če je bilo kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil uveden nov postopek, storjeno preden je bila izrečena ali v celoti izvršena prejšnja obsodba, člen 3 (1) in (2) tega okvirnega sklepa držav članic ne zavezuje, da uporabijo svoja nacionalna pravila o izrekanju kazni, kadar bi uporaba teh pravil za obsodbe, izrečene v tujini, povzročila omejitev pristojnosti sodišča, da naloži kazen v okviru novega postopka.
- 56 V obravnavanem primeru je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je bil v kazenskem postopku pred nemškimi sodišči MV spoznan za krivega kaznivega dejanja posebno hudega posilstva zaradi dejanj, storjenih 10. oktobra 2003. Poleg tega so obsodbe, ki jih je treba upoštevati v okviru tega postopka, izrekla francoska sodišča po tem datumu. Ugotoviti je torej treba, da je časovni pogoj iz člena 3(5), prvi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 v okoliščinah spora o glavni stvari izpolnjen.
- 57 Zato za okoliščine spora o glavni stvari lahko velja izjema iz te določbe.
- 58 Glede obsega te izjeme, člen 3(5), prvi pododstavek, tega okvirnega sklepa držav članic ne obvezuje uporabljati „nacionalna pravila o izrekanju kazni“ za prejšnje obsodbe, izrečene v drugi državi članici, kadar bi uporaba teh pravil povzročila, „da bi sodnika omejevala pri izrekanju kazni v novem postopku“.
- 59 V obravnavanem primeru je treba ugotoviti, prvič, da so pravila nemškega prava o določitvi enotne kazni iz členov od 53 do 55 StGB, na katera se sklicuje v postopku v glavni stvari, „nacionalna pravila o izrekanju kazni“ v smislu člena 3(5), prvi pododstavek, navedenega okvirnega sklepa. Ta pravila nemškega prava namreč določajo pristojnost kazenskega sodišča, da izreče kazen v primeru več kaznivih dejanj, ne glede na to, ali so predmet enotnega postopka ali več ločenih postopkov.
- 60 Drugič, kot je bilo navedeno v točki 54 te sodbe, uporaba teh pravil v zvezi s prejšnjimi obsodbami, izrečenimi v Franciji, nacionalnemu sodišču preprečuje, da izreče kazen, ki bi jo bilo mogoče izvršiti v okviru postopka v glavni stvari.
- 61 Zato bi v okoliščinah spora o glavni stvari dejstvo, da se prejšnjim obsodbam, izrečenim v Franciji, priznajo učinki, enakovredni tistim, ki se priznajo prejšnjim nacionalnim obsodbam, povzročilo, „da bi sodnika omejeval[o] pri izrekanju kazni v novem postopku“, v smislu člena 3(5), prvi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675.
- 62 Iz zgoraj navedenega izhaja, da se izjema iz te določbe uporablja v okoliščinah spora o glavni stvari, česar posledica je, da nacionalno sodišče oprosti obveznosti, da prejšnjim obsodbam, izrečenim v Franciji, prizna učinke, ki so enakovredni učinkom, ki se priznavajo nacionalnim obsodbam v skladu s pravili o določitvi enotne kazni iz členov od 53 do 55 StGB.
- 63 Taka razlaga je poleg tega podprta tako s sobesedilom člena 3 Okvirnega sklepa 2008/675 kot s cilji, ki se uresničujejo s členom 3(5) tega okvirnega sklepa.
- 64 V zvezi s sobesedilom, v katero spada člen 3 Okvirnega sklepa 2008/675, je treba opozoriti, da v skladu z uvodno izjavo 5 tega okvirnega sklepa cilj tega okvirnega sklepa ni uskladiti posledice, ki jih različne nacionalne zakonodaje določajo v zvezi z obstojem prejšnjih obsodb. Iz uvodne

- izjave 3 navedenega okvirnega sklepa je razvidno tudi, da je ta okvirni sklep omejen na določitev minimalne obveznosti držav članic, da v novem kazenskem postopku upoštevajo obsodbe, izrečene v drugih državah članicah.
- 65 Poleg tega Okvirni sklep 2008/675 v skladu z uvodno izjavo 13 spoštuje različne notranje rešitve in postopke, potrebne za upoštevanje prejšnje obsodbe, izrečene v drugi državi članici. Tako ta okvirni sklep v skladu s členom 67(1) PDEU prispeva k vzpostavitvi območja svobode, varnosti in pravice v Uniji ob spoštovanju različnih pravnih sistemov in izročil držav članic.
- 66 Zato je treba načelo izenačenosti prejšnjih obsodb, izrečenih v drugi državi članici, iz člena 3(1) tega okvirnega sklepa uskladiti s potrebo po spoštovanju različnih izročil in kazenskih sistemov držav članic. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 8 navedenega okvirnega sklepa, je treba le „kolikor je mogoče“ preprečiti, da se zadevna oseba obravnavana manj ugodno, kakor če bi bila prejšnja obsodba nacionalna obsodba.
- 67 Glede cilja člena 3(5) Okvirnega sklepa 2008/675, je iz njegovega besedila izrecno razvidno, da je namen te določbe ohraniti pristojnost sodišča, da „[naloži] kazen“ za sankcioniranje kaznivega dejanja, ki je bilo storjeno na nacionalnem ozemlju, preden so bile obsodbe v drugi državi članici izrečene ali izvršene.
- 68 Kot Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (državni tožilec pri zveznem vrhovnem sodišču) in Evropska komisija v bistvu trdita v okoliščinah, za katere so značilne različna izročila in kazenski sistemi držav članic, zlasti v zvezi z lestvicami kazni in načinom njihove izvršitve, ni izključeno, da bi upoštevanje obsodb, izrečenih v drugi državi članici, lahko oviralo naložitev kazni, ki se lahko izvrši, za sankcioniranje kaznivega dejanja, ki je bilo storjeno na ozemlju zadevne države članice, tudi preden so bile te obsodbe izrečene ali izvršene.
- 69 V obravnavanem primeru je iz pojasnil predložitvenega sodišča razvidno, da bi v okviru spora o glavni stvari dejstvo, da se prejšnjim obsodbam, izrečenim v Franciji, priznajo učinki, ki so enakovredni učinkom, ki se priznavajo nacionalnim obsodbam v okviru naknadne določitve enotne kazni iz člena 55(1) StGB, oviralo naložitev kazni, ki jo je mogoče izvršiti za dejanja posebno hudega posilstva, storjena v Nemčiji, preden so bile te obsodbe izrečene.
- 70 Cilj člena 3(5), prvi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 pa je prav ohraniti pristojnost nacionalnih sodišč, da v takem primeru naložijo kazen, ob spoštovanju različnih izročil in kazenskih sistemov držav članic, tako da se države članice razbremenijo obveznosti, da prejšnje obsodbe, izrečene v drugi državi članici, izenačijo s prejšnjimi nacionalnimi obsodbami, določene v členu 3(1) tega okvirnega sklepa.
- 71 Pojasniti je treba tudi, da državam članicam nič ne preprečuje, da obsodbam, izrečenim v drugi državi članici, priznajo enakovredne učinke, kot se priznavajo nacionalnim obsodbam v primeru iz člena 3(5), prvi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 3 tega okvirnega sklepa, je njegov namen naložiti minimalno obveznost upoštevanja obsodb, izrečenih v drugih državah članicah, tako da lahko države članice te obsodbe upoštevajo tudi v primerih, v katerih tega v skladu z navedenim okvirnim sklepom niso zavezane storiti.
- 72 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) in (5) Okvirnega sklepa 2008/675 razlagati tako, da država članica v kazenskem postopku, uvedenem zoper osebo, ni dolžna prejšnjim obsodbam, ki so bile zoper to osebo in za druga dejanja izrečene v drugi državi članici, priznati učinkov, ki so enakovredni učinkom, ki se priznavajo prejšnjim

nacionalnim obsodbam v skladu s pravili zadevnega nacionalnega prava v zvezi z določitvijo enotne kazni, če bi bilo, na eni strani, kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil uveden ta postopek, storjeno pred izrekom te prejšnje obsodbe in bi, na drugi strani, upoštevanje navedenih prejšnjih obsodb v skladu s temi pravili nacionalnega prava nacionalnemu sodišču, ki odloča v navedenem postopku, preprečilo izreči se o kazni, ki jo je mogoče izvršiti zoper zadevno osebo.

Drugo vprašanje

- 73 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(5), drugi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 razlagati tako, da upoštevanje prejšnjih obsodb, izrečenih v drugi državi članici, v smislu te določbe od nacionalnega sodišča zahteva, da konkretno navede in obrazloži negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče naknadno določiti enotne kazni, ki je določena za prejšnje nacionalne obsodbe.
- 74 Iz te določbe izhaja, da države članice v vseh kazenskih postopkih, za katere velja izjema iz člena 3(5), prvi pododstavek, tega okvirnega sklepa, poskrbijo, da „njihova sodišča takšne primere prejšnjih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah, sicer lahko upoštevajo“.
- 75 Za izpolnitev te obveznosti zadostuje, da države članice ob spoštovanju prava Unije in ciljev navedenega okvirnega sklepa določijo možnost, da njihova nacionalna sodišča na drug način upoštevajo prejšnje obsodbe, izrečene v drugih državah članicah.
- 76 Iz te določbe pa ni mogoče izpeljati nobene obveznosti v zvezi s konkretnimi podrobnimi pravili materialnega ali procesnega prava, ki bi jih nacionalna sodišča morala spoštovati pri dejanskem upoštevanju prejšnjih obsodb, izrečenih v drugih državah članicah.
- 77 Ker v določbah Okvirnega sklepa 2008/675 ni podrobnejših pojasnil, je treba ugotoviti, da ta državam članicam pušča polje proste presoje glede konkretnih načinov izvajanja v zvezi z možnostjo nacionalnih sodišč, da prejšnje obsodbe, izrečene v drugih državah članicah, upoštevajo na podlagi člena 3(5), drugi pododstavek, tega okvirnega sklepa.
- 78 Zato iz člena 3(5), drugi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 ni mogoče sklepati, da mora sodišče, ki je pristojno za presojo dejanskega stanja, v okoliščinah spora o glavni stvari količinsko izračunati negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče uporabiti nacionalnih pravil o določitvi enotne kazni, določenih za nacionalne obsodbe, in nato znižati kazen na podlagi tega izračuna.
- 79 Kot je generalni pravobranilec poudaril v točkah 85 in 86 sklepnih predlogov, se edina zahteva, ki jo je mogoče izpeljati iz te določbe, nanaša na obstoj možnosti, da nacionalna sodišča upoštevajo prejšnje obsodbe, izrečene v drugih državah članicah, ne da bi zakonodajalec Unije določil konkretna pravila za to upoštevanje.
- 80 V obravnavanem primeru je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je Landgericht Freiburg im Breisgau (deželno sodišče Freiburg im Breisgau) dejansko upoštevalo prejšnje obsodbe, izrečene v Franciji. To sodišče je namreč v sodbi z dne 21. februarja 2022 „iz naslova kompenzacije“ znižalo kazen za eno leto na začetno kazen sedem letne zaporne kazni, da bi upoštevalo dejstvo, da ni bilo mogoče naknadno določiti enotne kazni, skupaj z obsodbami, izrečenimi v Franciji.

- 81 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(5), drugi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675 razlagati tako, da se za upoštevanje prejšnjih obsodb, izrečenih v drugi državi članici, v smislu te določbe od nacionalnega sodišča ne zahteva, da konkretno navede in obrazloži negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče naknadno določiti enotne kazni, ki je določena za prejšnje nacionalne obsodbe.

Stroški

- 82 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

- 1. Člen 3(1) in (5) Okvirnega sklepa Sveta 2008/675/PNZ z dne 24. julija 2008 o upoštevanju obsodb med državami članicami Evropske unije v novem kazenskem postopku (UL 2008, L 220, str. 32)**

je treba razlagati tako, da

država članica v kazenskem postopku, uvedenem zoper osebo, ni dolžna prejšnjim obsodbam, ki so bile zoper to osebo in za druga dejanja izrečene v drugi državi članici, priznati učinkov, ki so enakovredni učinkom, ki se priznavajo prejšnjim nacionalnim obsodbam v skladu s pravili zadevnega nacionalnega prava v zvezi z določitvijo enotne kazni, če bi bilo, na eni strani, kaznivo dejanje, zaradi katerega je bil uveden ta postopek, storjeno pred izrekom te prejšnje obsodbe in bi, na drugi strani, upoštevanje navedenih prejšnjih obsodb v skladu s temi pravili nacionalnega prava nacionalnemu sodišču, ki odloča v navedenem postopku, preprečilo izreči se o kazni, ki jo je mogoče izvršiti zoper zadevno osebo.

- 2. Člen 3(5), drugi pododstavek, Okvirnega sklepa 2008/675**

je treba razlagati tako, da

se za upoštevanje prejšnjih obsodb, izrečenih v drugi državi članici, v smislu te določbe od nacionalnega sodišča ne zahteva, da konkretno navede in obrazloži negativne posledice, ki izhajajo iz tega, da ni mogoče naknadno določiti enotne kazni, ki je določena za prejšnje nacionalne obsodbe.

Podpisi